

KIŞLADAN KAMPÜSE

ÖMER ŞARLAK

4.
BASKI

Gülhane Askeri Tıp Akademisi Komutanı ve
İnönü Üniversitesi Rektörü'nün Anıları

ALFA®

Yol Ayrımı, Genel Cerrahiden Ortopedi ve Travmatolojiye

Benim asistanlığım döneminde Gülhane'de iki genel cerrahi kliniği vardı. Bu iki klinik arasında yapılan işbölümüne göre acil olgular bir ay süre ile bir klinikte, diğer ay da diğer klinikte tedavi edilirdi.

15 Nisan'da klinik nöbetine girecektim. Nöbetlerimiz on beş günlüktü. Eğer klinik acil olgulardan sorumlu ise nöbetlerimiz biri kıdemli, biri de kıdemsiz yeni asistandan oluşan iki kişilik ekip bulunurdu. Acil sorumluluğu olmayan aylarda tek asistan nöbeti tutulurdu. Gireceğim nöbet acilsiz nöbetlerden biriydi.

14 Nisan günü Operatör Dr. Rıdvan Ege Hoca bana, "Ömerciğim, planlı olarak senin nöbete girmeni bekledim. Ben bu pazar günü sağ kasık fitiği nedeni ile ameliyat olacağım. Necmi Hoca ile görüştüm. Pazar günü saat 10.00'da gelip ameliyatımı yapacak. Narkozotör İsmail Bağcılar Hoca'nın da haberi var. Sa-

na güvenimden senin nöbetindeki bir günü ayarladım. Artık bana bakarsın," dedi.

Rıdvan Hoca İkinci Hariciye Kliniği'nde uzmanlık eğitimini tamamlamış, iki yıl başasistanlık yapmış, sonunda da Hava Kuvvetleri Komutanlığı tarafından Amerika'da Columbia Üniversitesi'ne üç yıl süre ile ortopedi ihtisası yapmak üzere gönderilmişti. Amerika'dan döndükten sonra, Ortopedi Seksiyonu Birinci Hariciye Kliniği bünyesinde olduğu için bizim kliniğe müşavir uzman olarak atanmıştı.

Rıdvan Hoca, çok aktif, bilgili ve yapıcı, fırtına gibi bir insandı. Amerika'da öğrendiği yenilikleri burada, ülkemizde de yapmak istiyordu. Bu nedenle sıklıkla asistanların topluca buldukları odaya gelir ve bizlere, "Şekerim, bir doğuştan kalça çıkığı olgusu var veya bir tibia kırığı var. Alçı yapacağım. Biriniz gelip bana yardım etse," derdi.

Bizim yorgun veya meşgul asistanlar bu yardım için gönüllü olarak ileri fırlamazlardı. Genellikle Hoca'ya yardım için ben gönüllü olurum. Üç-beş hastadan sonra Rıdvan Hoca artık diğer arkadaşlar yerine beni çağırmaya başlamıştı.

O yıllarda Gülhane koşulları da bu çalışmalara çok uygun bir ortam sergilemiyordu. Bir alçı odamız yoktu. Hastaların röntgen çekimi ayrı bir dertti. Film için hastayı tekerlekli sedye ile en alt kattaki röntgen servisine götürmemiz gerekirdi. Alçı yapmak için kullanılan plastik leğenin ılık su ile doldurulması, el yapımı alçılı sargıların taşınması, sonuçta hepsi de zor işlerdi. Neyse ki Rıdvan Hoca alçı işleri ile uğraşacak bir sağlık astsubayı bulmuştu. Veli Astsubay, bu işlerde bizlere yardımcı oluyordu.

Alçının yapılıp tamamlanması ile de işimiz bitmezdi. Radyolojik inceleme sonunda eğer kalça eklemi tam yerinde değilse veya kırık kemik uçları düzgün şekilde birbirleri ile karşılaşmamışlarsa, yapılan alçı sökülür ve yeniden eksiklikler giderilerek yenisi yapılmaya çalışılırdı. Kimi hastalarda iki-üç defa alçı yaptığımız olurdu.

Eski Gülhane'de alçı odamız olmadığı için bu işlemler hastane koridorunda gerçekleştirilirdi.

Nöbete başladığım gün, Rıdvan Hoca'nın çalışma odasını hasta odası haline getirdim. Hademelerle birlikte odaya bir karyola, komodin, iki koltuk ve bir-iki sandalye taşıdık. Odayı defalarca kontrol ettim. Hiç eksik kalmasın istiyordum.

Nöbete girerken Rıdvan Hoca kendisinin ameliyatı konusunu kimseyle paylaşmamamı istediği için diğer asistan arkadaşlarıma Rıdvan Hoca'nın ameliyat olacağını söylemedim.

Pazar günü önce başasistanımız Operatör Dr. Zeki Kebapçıoğlu kliniğe geldi. Rıdvan Bey'le eşi Binnaz Hanım da erken saatlerde hastaneye gelip odaya yerleşmişlerdi. Saat tam 10.00'da Necmi Ayanoğlu ve İsmail Bağcılar hocalar da gelip doğrudan ameliyathaneye yöneldiler.

Ameliyat çok iyi başladı ve sonuna kadar da öyle gitti. Necmi Hoca usta elleri ile fitiği onarmadan önce bağırsaklarda Meckel divertikülü olup olmadığını kontrol etti ve pek masum görünmeyen apandisit de çıkardı.

Ameliyat tamamlanmıştı. Hoca bana ameliyat sonu yapacaklarımı not ettirdi ve, "Rıdvan Bey sana emanet," diyerek ameliyathaneden ve hastaneden ayrıldı.

Rıdvan Hoca'yı tekerlekli hasta arabası ile ameliyathaneden odasına doğru götürüyorduk. Ben de yanı başında yürüyordum. Odasında sedyeden yatağına alınmasında yardımcı oldum. O sıralarda Rıdvan Hoca narkozun etkisi altında olmakla birlikte yarı uyanık halde idi. Gözlerini açtı ve beni gördü. Kendisine, "Hocam, geçmiş olsun. Ameliyatınız çok güzel oldu, Necmi Hoca apandisitinizi de çıkardı," dedim.

"Çok teşekkür ederim Ömerciğim. Sağ ol. Seni çok takdir ediyorum. Hemen burada söz vermeni de istiyorum. Ben bir sene kalmaz doçent olacağım. Bağımsız bir ortopedi ve travmatoloji kliniği kuracağım. Sen de benimle birlikte çalışacaksın. Söz mü?" dedi.

"Sizinle çalışmak benim için onurdur Hocam. Söz veriyorum," dedim.

Ameliyattan kısa bir süre sonra Rıdvan Hoca görevine döndü. Çalışmalarını olanca hızla sürdürdü. Ameliyatının narkozundan çıkarken bana söylediklerinin tümünü gerçekleştirdi.

1962 yılının son ayında üniversite doçenti unvanını aldı ve aynı yıl Gülhane'de ilk Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği'ni kurdu ve direktörlük görevini de üstlendi.

Gülhane Komutanı olan Hocam Necmi Ayanoğlu Paşa'nın da destek ve yardımları ile Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği'nin poliklinik kısmı ve Genel Cerrahi Kliniği'nden küçük bir oda Ortopedi Kliniği'ne ayrıldı. Bölmeler yapıldı. Küçük bir alçı odası, iki doktorun oturabileceği büyüklükte bir uzmanlar odası, nöbetçi doktor odası ve on sekiz hastanın yatabileceği genel bir koğuş oluşturuldu.

Rıdvan Hoca sonunda bana, "Hadi Ömerciğim, sözünde dur ve hemen işe başla," teklifini yeniledi.

"Hocam, genel cerrahi ihtisasımın bitmesine bir yıl kaldı. Asistanlık tezimi de zaten siz vermiştiniz. Onu da tamamlamak üzereyim. Eğer izniniz olursa ihtisasımı tamamlayarak başasistan olarak göreve başlarım. Siz nasıl emrederseniz öyle hareket etmeye hazırım," dedim.

Değerli ve sevgili Rıdvan Hocam sağ olsun teklifimi uygun buldu. Genel cerrahi ihtisasımı tamamlar tamamlamaz da benim Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği'ne başasistan olarak atanmam için Gülhane Profesörler Kurulu'na teklif yazısı gönderildi. Bu arada bir gün, seni Necmi Hoca çağırıyor dediler. Odasına gittiğimde, "Neler oluyor Ömer? Biz seni kliniğimiz için yetiştirdik. Ben ortopediye transfer olmanı istemiyorum. Bizimle kalacaksın," diyerek sitem dolu bir konuşma yaptı. Ben, kendilerine olan saygı ve sevgimi, pek çok şeyi kendilerinden öğrendiğimi, bunu asla unutmayacağımı, Rıdvan Hoca'ya çok önceden söz verdiğimi, lütfedip izin vermelerini diledim. Uzun ricarlardan sonra Necmi Hocam peki dedi.

Genel cerrahlıktan ortopedi ve travmatolojiye geçmekle yaşam yönümün değiştiğini, yepyeni ve çok zengin bir cerrahi dalda daha heyecanlı ve zevkli günler, aylar ve uzun yıllar geçirdiğimi, yaptıklarımın, hastalarımıza verdiğim hizmetlerden çok zevk ve keyif aldığımı söylemeliyim.